

Any Tonet

Urbana Barroca i Rococó,
presidenta del Beateri de Nobles Dames Maniacogaudinianes

De cop i volta, gats i gossos es volen aprofitar —exprement-lo com una llimona— del cosinet Tonet, que és com jo li dic al *nostru* Antoni Gaudí. No, no és que fossim parents ni res. El que passa és que a ca la meva besàvia paterna tenien un ramat de cabres blanques que, segons m'explicava la meva àvia, anava a pasturar de jove-neta riera de Maspujols amunt, i de tant en tant es ficaven en terres del mas de la Calderera, i diu que, si el Tonet hi era, solia sortir a fer-la petar amb ella. Tot i que la iaia no m'ho va explicar mai, dic jo que, si la besàvia el tractava amb tanta familiaritat (fins al punt de dir-li “cosinet”), és perquè potser feien alguna cosa més que “fer-la petar”.

Perdoneu que m'enrotlli com un caneló de Sant Esteve, però és que ja començo a estar fins al serení de tant/a fals/a maniacogaudinià/ana. El que vull dir és que hi ha una colla d'estaments, grups i grupuscles que volen apropiarse'l (aquí sí que hi ha marro [i morro]!) ficant —o fent veure que fiquen— l'olla gran dins de la petita amb l'excusa del 150è aniversari del seu naixement al mas de la Calderera, al terme de Riudoms *of course*. Sortosament, l'Església treballem a llarg termini i no ens calen aniversaris-excusa per a enviar-lo al Japó a convertir fills del sol naixent infidels. El beatifiquem, i llestos! I és que, si hi ha alguna cosa a destacar del *nostru* Tonet, és la seva intensa religiositat. Trobo de molt mal gust que, amb l'argument maliciós de fer-lo més humà —més creïble, fins i tot—, es ventilin aspectes de la seva biografia excessivament vulgars, com per exemple que si, de jove, era doner, asidu del *Paral.lel* o menjacapellans. També s'ha parlat molt de si fer-lo beat és limitar la seva dimensió de figura universal. Bestieses! La prova que l'Església volem un Gaudí universal és que les estampes pro beatificació han sigut editades en català, castellà, anglès i japonès *of course*.

I posada a verbalitzar coses que pertorben el meu esperit, és curiós com, quan cal ubicar el seu lloc de naixement, s'empren tota mena d'embutis: que si “nascut a terres tarragonines”, que si “al Camp de Tarragona”, que si “fill del Baix Camp”.... Tot per no dir que va néixer a Riudoms *of course*. La sensació que tinc, veient com s'aborda aquesta qüestió en molts llibres i articles de premsa sobre el *nostru* Tonet, és que cada vegada hi ha menys autors

que es mullin a favor de Riudoms. Per fer-nos una idea de fins a quin punt tot això és tabú, n'hi ha prou veient com, pel que fa a l'Any Gaudí, els batlles de Reus i de Riudoms estan a partir un pinyó en vuit parts. En les presentacions dels respectius programes d'actes momés va faltar que els cantessin “Que es facin un petó! Que es facin un petó!”. Per què tanta cagalera? Al cap i a la fi, quines proves hi ha que hagi nascut a Reus? Cap de conclouent. El que passa és que Reus té molt poder (econòmic, cultural, polític, etc.) i fa passar bou per bèstia grossa. Fins i tot, té poders paranormals. Com s'explica, sinó, el miracle del seu suposat naixement en dues cases alhora, situades en carrers diferents: al de Sant Joan (no se si encara hi ha la placa commemorativa) i al de Sant Vicenç. Parlant de Reus, diu que els ganxets volen aprofitar l'Any Gaudí per a nomenar el cosinet Tonet “Deponent de Comerç Perpetu de la Ciutat” en agraïment a la seva col.laboració en aquella campanya de propaganda subliminal per a incitar el personal a comprar a Reus en què s'utilitzava una imatge d'ell lluint unes venerables barbes blanques. Al cap i casal tampoc no es volen quedar enrera, i li atorgaran el títol de “Tour Operator Predilecte de Barcelona” per la seva decisiva contribució a arrossegar fins a aquella ciutat, durant l'Any Gaudí, quatre milions de turistes més dels que hi anirien en un any normal. I Riudoms? Bé, gràcies. Jo estic que visc sense viure en mi davant de l'abundància d'actes i actets que farciran la celebració del 150è aniversari del cosinet Tonet anunciada per l'Ajuntament a bombo, plateret i trompeteria. El vaixell insigne dels fastos pregonats és, com tothom sap, la recuperació de la casa pairal del raval de Sant Francesc per convertir-la en casa museu de Gaudí. La pregunta que es fan totes les meves amigues és: quants museus públics tindrem, doncs? A mi me'n surten tres. Sempre i quan el projectat Museu Històric Municipal no hagi anat a parar al forat del wàter i la casa natal del *nostru* —i només *nostru* i, de moment, únic beat riudomenc— Beat Bonaventura Gran (segons diuen, hi ha qui la vol comprar amb aquesta finalitat) es converteixi en casa museu. Lògic. Si Gaudí, que encara no ha entrat a l'escalofó de la santetat, ja té una casa museu pròpia, quedaríem com a bacons si deixéssim el Beat Bonaventura Gran fora de

la cursa museística. I tot això sense comptar que, si Déu vol, tindrem l'erecció (amb perdó) d'un segon monument dedicat al cosinet Tonet. M'encanta, que tinguem tant de tot!

En fi, com que, com deia el meu home al cel sigui, tot és bonic i tot fa festa, l'entitat que tinc l'honor de presidir —una institució emblemàtica de la cultura mística local— volem fer la nostra aportació desinteressada a l'Any Gaudí proposant un programa d'actes alternatiu i/o complementari consistent a: A) Arreglar les voreres i l'empedrat de determinats carrers que són una trampa perquè s'hi foti de lloros la gent gran. B) Construir l'accés a la barriada Ferrant que els seus veïns porten anys i panys reclamant. C) Exigir racionalitat i bon gust als propietaris de cases antigues que vulguin restaurar-ne les façanes. D) Realitzar, el més aviat possible, una actuació de manteniment a la façana principal i als laterals de l'església parroquial i restaurar-ne com Déu i el futur Beat Gaudí manen l'àb-sis, ja que la intervenció que s'hi ha fet després d'extirpar-ne la berruga de la casa dita “del vicari” es pot qualificar de nyap. E) Posar fi al balafament energètic que suposa l'hiperenllumenat de determinada avinguda i millorar l'enllumenat d'altres carrers del poble que, quan arriba la nit, semblen una gola de llop. F) Frenar la decadència del nucli antic del poble amb actuacions encaminades a la rehabilitació d'habitatges i la seva dinamització comercial, cultural, etc. (no se què en diria el cosinet Tonet, de la inoperància municipal davant d'aquest fenomen?). G) Salvaguardar (malgrat el seus orígens pagans) els jaciments i les restes arqueològiques del *nostru* terme municipal pel damunt d'interessos urbanístics particulars i llegar-les a les generacions futures en el millor estat possible, cosa que, amb tants museus, està garantida. H) Desdir-se —l'Ajuntament— de llogar el Centro Riudomense i, en el seu lloc, arreglar el Casal Riudomenc, que és de tots i totes, si més no virtualment (ja sabem que la mestressa legal és la Parròquia). I com a cloenda, proposem que es faci una Jornada de Dejuni i Reflexió sobre aquest tema: ¿En el cas hipotètic que els senyors i les senyores que manen fossin del teu propi partit, corda o família i practiquessin un urbanisme d'aparador, autobombo i autoesquellot i una cultureta de refregit sense imaginació, què seria millor, patir-ho en silenci com si tinguéssim morenes o sollevar-se com “Luzbel, ángel del Cielo” que “contra Diós se reveló”, però que “por su soberbia maldita al infierno se cayó”?

De res.